

C. Kwakernaak
Middenlaan 44
6869 VR Heveadorp
T: 026 333 40 59
E: ceesc.kwakernaak@wur.nl

Aan de gemeenteraad van Renkum
Postbus 9100,
6860 HA Oosterbeek

GEMEENTE RENKUM		
NR: -173341		
14 APR 2015		
INCLNR: 135811		
A. Reiker		

Heveadorp, 13-04-2015

Betreft: zienswijze ontwerp bestemmingsplan Kabeljauw 9 e.o., 2015 (Gerritsen Heelsum)

Met deze zienswijze wil ik uw aandacht vestigen op een aantal zaken die gemist worden in het betreffend plan, alsmede enkele inhoudelijke opmerkingen maken over het plan.

Inleiding

Vooraleerst wens ik naar voren te brengen dat de gemeente Renkum -samen met andere overheden- de afgelopen 15 jaar met het saneren van het bedrijventerrein Beukenlaan een geweldige impuls heeft gegeven aan het herstellen van het Nederlands NatuurNetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).

Het Renkums Beekdal vormt sinds 2013 weer één integrale natuurlijke verbinding tussen Veluwe en Rijnvallei. Het Renkums Beekdal maakt deel uit van de Renkumse Poort.

Ook het Heelsums Beekdal maakt deel uit van deze, voor het goed functioneren van Nederlands NatuurNetwerk, uiterst belangrijke ecologische poort. In het Heelsums Beekdal en langs de beken in dat dal bevinden zich nog een aantal hindernissen die het maximaal (en optimaal) functioneren van deze natuurlijke verbinding in de weg staan/licgen. Het gaat daarbij, naast het bedrijf waarop het onderhavige bestemmingsplan betrekking heeft, onder meer om duikers (onderdoorgang A50 en N225), een cascade en een voor vissen en andere waterdieren 'onnieembare' monding van de beek in de Rijn. Inmiddels wordt laatstgenoemde barrière door Waterschap Vallei en Veluwe weggenomen. De werkzaamheden daartoe zijn in volle gang.

Het in procedure brengen van het Ontwerp bestemmingsplan Kabeljauw 9 e.o., 2015 (Gerritsen Heelsum) is mijns inziens met vorenstaande niet te rijmen. Het bedrijf vormt voor de verdere ontwikkeling van de door alle overheden erkende noodzakelijke natuurlijke verbindingen van de Renkumse Poort zowel natuurlijk als landschappelijk een enorm obstakel. Het planologisch positief bestemmen van het bedrijf is in tegenspraak met beleid van gemeente, provincie en rijk. Voor de eigenaar van het bedrijf en zijn opvolgers betekent dit dat er in de toekomst geen enkele uitbreiding meer mogelijk is, waardoor zij letterlijk met hun rug tegen de A50 staan.

Getuige diverse beleidsuitspraken ziet de gemeente Renkum natuur en landschap de afgelopen jaren steeds meer als de belangrijkste voorwaarde voor groei van de economie, met name waar het gaat om toerisme en recreatie. Het thans ter vaststelling in procedure brengen van dit bestemmingsplan is volledig in strijd met dit terechte uitgangspunt.

Wat wordt gemist?

In de hoofdstukken 3 en 4 wordt de beleidscontext van het bestemmingsplan beschreven. Hierin ontbreken enkele relevante beleidsdoelstellingen.

Provinciaal natuurbeleid:

- Het beekdal van de Heelsumse beek vormt onderdeel van de ecologische verbinding Renkumse Poort, die is opgenomen in het Masterplan Veluwe (2010). Het is duidelijk dat met de legalisering en planologische verankering van het agrarisch bedrijf Gerritsen in dit plan de realisatie van deze ecologische verbinding niet gerealiseerd zal kunnen worden. Dit bestemmingsplan is dus strijdig met het Masterplan Veluwe.
- Het provinciale Natuurbeheerplan heeft in de Ambitiekaart Natuur dit landbouwgebied aangewezen als 'functieverandering naar natuur'. Ook met doelstellingen en ambities in het Natuurbeheerplan is dit plan dus in strijd.

Provinciaal waterbeleid en Waterbeheerplan Waterschap Vallei & Veluwe:

- De benedenloop van de Heelsumse beek is aangewezen als KRW waterlichaam, waarvoor kwaliteitsnormen zijn geformuleerd voor de Europese Kaderrichtlijn Water. Uit de Factsheet KRWNL43_14 Heelsumse beek (d.d. 21-07-2014) blijkt dat de chemische toestand van het water in de benedenloop van de Heelsumse beek voor Stikstof (totaal) beoordeeld wordt als 'slecht' (periode 2010 – 2015) en dat ook de prognose voor deze stof (2021) als 'slecht' wordt gekenmerkt. De herkomst van het hoge stikstof gehalte is onbekend (er zijn geen recente studies naar uitgevoerd) maar uit de toelichting op de fact sheet komt naar voren dat de landbouw een belangrijke bron is, die echter niet met het waterbeleid kan worden aangepakt. Hiervoor is ruimtelijk en milieubeleid voor nodig. Met het legaliseren en vastleggen van het agrarische bedrijf Gerritsen in de middenloop van het beekdal zal de stikstofemissie naar de Heelsumse beek stroomafwaarts hoog blijven.
- De Heelsumse beek is tevens (gedeeltelijk) aangewezen als HEN-water, dus een waterloop van het hoogste ecologische niveau. Zoals hierboven is beschreven voor het KRW-lichaam van de benedenloop Heelsumse beek zal ook de continuering van het agrarische bedrijf op deze locatie strijdig zijn met de provinciale doelstellingen voor HEN-wateren, ook al valt het traject van de Heelsumse beek door het landbouwareaal buiten de aanduiding HEN-water. Maar omdat water in een beek nu eenmaal stroomt zullen de stoffen uit de landbouwemissies de kwaliteit van het HEN-water benedenstrooms nadelig beïnvloeden en is het plan dus ook strijdig met de hoge ecologische doelstellingen voor HEN-wateren.
- Overigens heeft het College van Burgermeester en Wethouders van Renkum bij besluit van 3 februari 2015 besloten een zienswijze in te dienen naar aanleiding van het Waterbeheerprogramma 2016-2021 (gedeelte Kader Richtlijn Water) van Waterschap Vallei en Veluwe. Deze zienswijze betreft het aanwijzen van de gehele loop van de Heelsumse Beek als KRW-waterlichaam en niet slechts het benedenstroomse deel. Tevens wordt in de zienswijze van B&W de noodzaak benadrukt van maatregelen langs de gehele loop van de beek ter verbetering van de ecologische situatie. Het college is van mening dat *"de ecologische situatie in de Heelsumse Beek wel degelijk kan verbeteren en dat we op deze wijze kansen laten liggen voor een natuurlijker en beter beleefbaar beekdal"* (brief B&W van Renkum aan Waterschap Vallei en Veluwe" d.d. 6 februari 2015). Deze uitspraak is terecht en geheel in lijn met vigerend gemeentelijk beleid. Daardoor is dit standpunt van B&W feitelijk in tegenspraak met het thans in procedure brengen van onderhavig bestemmingsplan.

Gemeentelijk beleid:

- In de Ruimtelijke visie 2025 staat een tweeledige ambitie voor het buitengebied opgenomen. De eerste ambitie is : 'de kwaliteiten van het buitengebied beschermen en versterken.' Het bestemmingsplan is hiermee in strijd. Er is slechts sprake van consolidatie van een agrarische bedrijf, inclusief het legaliseren van diverse uitbreidingen en bouwwerken die in strijd met het huidig vigerend bestemmingsplan zijn gerealiseerd, o.a. in beschermd Natura2000 gebied. Door

deze met dit plan planologisch vast te leggen en legaliseren wordt zeker geen bijdrage geleverd aan bescherming en versterking van de kwaliteiten van het buitengebied.

- In het Landschapsontwikkelingsplan (2005) is in het Renkumse VoorkeursModel opgenomen dat de op de locatie gevestigde camping zal worden opgeheven of uitgeplaatst. In het ontwerp bestemmingsplan is dat niet aan de orde. Ook vermeldt het Renkumse VoorkeursModel dat de landbouwgronden (waarop over het algemeen maïs geteeld wordt) zullen worden omgezet in heide. Ook aan dat uitgangspunt voldoet het ontwerp bestemmingsplan niet.

Tenslotte:

Op pg. 49 wordt als conclusie op een reactie van Natuurmonumenten op dit bestemmingsplan gemeld dat 'de tekst van hoofdstuk 2.2.2 wordt aangevuld met een tekst die aangeeft dat er in de toekomst weer sprake zou kunnen zijn van bedrijfsverplaatsing'. Ik wil er echter krachtig voor pleiten om de optie van bedrijfsverplaatsing niet door te schuiven naar de toekomst en intussen de kansen daarvoor verder te verkleinen met dit ontwerp bestemmingsplan. Met de indiening van deze zienswijze roep ik de gemeenteraad op om deze procedure minimaal op te schorten om alsnog en in goede harmonie met alle betrokkenen uitplaatsing uit het beekdal van het bedrijf Gerritsen te bewerkstelligen. Daartoe ondersteund door de bovengenoemde beleidsdoelen van provincie, waterschap en gemeente, die ten onrechte niet gemeld zijn als relevante beleidsdocumenten in dit bestemmingsplan.

Ik ben graag bereid deze zienswijze nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

C. Kwakernaak

